

MUTTAKİLERİN VASIFLARI

<"xml encoding="UTF-8?">

MUTTAKİLERİN VASIFLARI

İmam Ali (a.s)'nin Hemmam adlı talebesinin, 'Bana Allah'tan çekinen müttakilerin vasıflarını anlat. Hem de öylesine anlat ki, onları görür gibi olayım' demesi üzerine Hz. Ali (a.s) söze başladı:

Onlar ki, rablerine karşı saygıdan titrerler.[1]

Ve onlar ki, rablerinin ayetlerine inanırlar. [2]

Ve onlar ki, rablerine ortak koşmazlar.[3]

Verdiklerini, rablerinin huzuruna dönecekleri düşüncesiyle kalpleri korkudan ürpererek verirler.[4]

İşte onlar, hayır işlerine koşarlar ve onlar hayır için önde giderler.[5]

Onlar dünyada fazilet ehlidirler. Sözleri gerçektir. Orta halli giyinirler. Mütevazı bir şekilde yürürler. İtaatle Allah(cc)'a karşı huzu ve huşuda bulunurlar. Allah(cc)'ın onlara haram ettiği şeylerden gözlerini yumarlar. Kulaklarını yalnızca (onlara fayda verecek) bilgiye çevirirler. Nimete eren gönüller, nasıl rahatlayıp huzur içinde olursa, onların gönlü de, ilahi kaza ve kadere razı olduklarından, sıkıntı ve bela anında öylece rahat ve huzur içinde olur. Allah(cc), kullarının ecellerini takdir etmeyip ölüm vakitlerini belirlemiş olmasaydı, ruhları sevaba olan iştia ve azap korkusundan dolayı göz açıp kapatıncaya kadar dahi bedenlerinde duramazdı.

Gözlerinde, yaratan yücedir ve ondan başkası ise küçüktür. Cennete karşı, sanki cenneti gözleriyle görüyor ve nimetlerinden yararlanıyorlarmış gibidirler. Cehenneme karşı ise sanki onu gözleriyle görüyor ve orada azaba uğruyorlarmış gibidirler. Kalpleri mahzundur, kimseye zararları dokunmaz. Beklentileri azdır. Bedenleri zayıftır. Nefisleri pek iffetlidir. İslam'a çokça yardım ederler.

Çabucak geçen günlerde sabrederler, ardından Kerim olan Rabb'in onlar için hazırlayıp kolaylaştırdığı uzun ve kârlı rahatlığa ulaşırlar. Dünya onları diler, onlarsa dünyayı dilemezler.

Dünya onların peşine takılır; fakat onlar onu aciz bırakırlar.

Gece oldu mu ayağa kalkıp saflar kurarlar, ibadete koyulurlar. Kur'an ayetlerini (harfleri sayılacak kadar) ağır bir şekilde ve anlamını düşünerek okurlar, bununla hüznü dertlerinin dermanını (şifasını) Kur'an'da bulurlar. Hüznü, günahlarına ve gönül yaralarına ağlamalarını şiddetlendirir. Kur'an'dan teşvike (mükâfata) dair bir ayet okuyunca onu elde etmek ümidiyle

onun üzerinde dururlar. Gönülleri şevkten dolup taşar, sanki Allah(cc)'ın va'dettiği mükâfat gözlerinin önüne serilmiştir. Korkutucu bir ayete vardıklarında da can kulağıyla onu dinlerler, sanki cehennem alevlerinin (yücelirken) çıkardığı ses ve gürültü kulaklarının dibindedir ve onu işitmektedirler. (Korkudan) iki kat bükülürler; alınlarını, ellerini, dizlerini, ayak parmaklarını, yere sererek secdeye kapanmışlardır. Yüce Allah(cc)'tan azap zincirlerine vurulmaktan kurtulmayı dilerler.

Gündüzlerine gelince, hekim, bilgin, salih ve muttakidirler. Allah(cc) korkusu onların bedenlerini yontulmuş ok gibi inceltmiştir, zayıflatmıştır. Onları gören hasta sanır (oysaki hastalıkları yoktur.) Onlara bakan akıllarını yitirdiklerini zanneder; oysaki onları büyük bir iş meşgul etmektedir. Allah-u Teala'nın kudret ve azametini, ölümü, kıyametin ahvalini, dehşetini hatırladıklarında kalplerine korku düşer, akılları başlarından gider. Korku, onları kapladığında, Allah(cc) için, temiz işlere koşarlar. Az ibadete razı olmazlar, çok amellerini gözlerinde büyütmezler. Sürekli kendilerini suçlu bilir ve amellerinden kaygılanırlar. Onlardan birisini övseler söylenen sözden korkar ve der ki: Ben kendimi başkalarından daha iyi tanırım, Rabbim ise beni benden daha iyi tanır. Allahım! Söyledikleri sözler yüzünden beni suçlama, onların zanlarından daha üstün kıl beni, onların bilmedikleri suçlarımı affet, çünkü sen gizlileri bilersin. Muttakilerin her birinin özelliklerinden bazıları da şunlardır: Sen onu dinde güçlü, yumuşaklıkta korkulu(ihtiyatlı), imanda şüphesiz, ilme haris, ılımlılıkta zeki, infakta şefkatli, dinde derin düşünceli, hilimde ilimli, zenginlikte orta halli, ibadette hûşûlu, yoklukta süslü, çetin zamanlarda direnişli, çilekeşlere karşı şefkatli, yerinde bağışta bulunan, kazançta yumuşak, helal rızık peşinde giden, hidayette neşeli, tamahtan kurtulmuş, istikamette (doğru yolda) iyi iş yapan, şehvet karşısında kendini koruyan, cahillerin onu medh etmesinden mağrur olmayan, kendi amelini muhasebe etmeyi terk etmeyen, kendisini suçlu bilen, güzel ve temiz işlere koyulan; fakat Allah(cc)'tan korkup duran biri olarak görürsün. Akşamları kaygısı şükürdür. Sabahları ise kaygısı zikirdir. Geceyi korkulu geçirir. Gündüzü neşeli başlatır. Korkusu sakındırıldığı gaflete düşme endişesinden dolayıdır. Neşesi ise, elde ettiği fazilet ve rahmetten dolayıdır. Eğer nefsi azıp sevmediği şeylerde kendisine teslim olmazsa, isteklerini ondan esirgeyerek onu cezalandırır.

Sevinci korktuğu şeylerden kurtulmaktır. Asıl sevinci ise, ebedi nimetlere kavuşmaktır. Yok olup bitecek şeylere meyilsizdir. Hilmi ilimle, ilmi de amelle birlikte. Tembellik ve bitkinlikten uzaktır. Sürekli şen ve neşelidir. Arzuları çabuk erişilebilecek şeylerdir. Yoldan kayması azdır. Alçak gönüllüdür. Nefsi, elde ettiğini yeterli bulur (hırsla düşmez). Cehaleti gizlidir; işi kolaydır; dini korunmuştur. Şehveti ölmüştür. Öfkesini yutmuştur. Ahlakı tertemizdir; kendisine söylenen sırları dostlarına açmaz. Düşmanların şahitliğini gizlemez. (Düşmanları lehine de olsa hakka

tanıklık yapmaktan çekinmez) Göstermelik bir iş yapmaz. Utançtan dolayı (hayırlı) bir işi terk etmez. Ondan hayır umulur. Şerrindense emin olunur. Gafillerin içinde olsa da zikredenlerden olur.

Kendisine zulmedeni bağışlar. Kendisinden esirgeyene esirgemez. Kendisiyle ilişkiyi kesenle ilişki kurar, hilim ondan uzaklaşmaz, onu bezeyen ahlakı ve melali elde etmekten aciz kalmaz.

Kötü söz, (çirkin hareket) ondan uzaktır; sözü yumuşaktır. Hilesi yoktur. İyi işleri çoktur; işi güzeldir, hayrı sürekli insana ulaşır; ama şerri olmaz. Sarsıntılı durumlarda metindir ve hoş olmayan işlerde sabreder; bollukta ve refahta şükreder. Öfkelendiği kimseye zulmetmez. Sevdiği kimse için günah işlemez; haksızlıkla bir şeyi iddia etmez. Üzerinde olan başkasının hakkını inkâr etmez. Şahit getirilmeden önce gerçeği itiraf eder. Kendisine emanet olarak verileni zayi etmez. Başkalarını yerici lakaplarla çağırmaz. Ne zulmeder ne zulmetmek ister. Komşusuna zarar vermez; birisinin bir belaya, musibete düşmesinden dolayı sevinmez. Doğru işe koşar. Emaneti sahibine verir. Çirkin işlere ilgisizdir.

Marufu emreder, münkerden sakındırır. Dünya işlerine bilgisi olmadan girmez. Haktan ayrılmaz, susarsa susması onu kaygıya düşürmez. Gülerse sesini yükseltmez. Elinde olan miktara kanaat eder; öfke onu yenemez. Heva ve heves onu aldatamaz. Cimrilik ona galip gelmez. Halkın malına göz dikmez. İlim öğrenmek için halka karışır. Salim kalmak için susar; anlamak için sorar. Hayır sözü dinlemesi, öğrenip başkalarını aciz bırakmak için olmadığı gibi, güzel söz konuşması da diğerleri karşısında kibirlenmek için değildir. Ona zulüm edilirse Allah-u Teala intikam alıncaya kadar sabreder.

Nefsi, onun elinden sürekli rahatsızdır. Fakat insanlar ondan hayır umarlar. Nefsini Ahireti için yorar. İnsanları nefsinden rahata ulaştırır, emin kılar. Birinden uzaklaşması (kötü harekete) buğz etmesi, öfkelenmesi, nefsini korumasındandır. Birine yaklaşması, yumuşaklıktan, rahmetten (ve esenlikten)dir. Uzaklaşması kibirden, ululuktan olmaz. Yaklaşması ise hileden ve tatlı dille aldatmak için değildir. Kendisinden önceki hayır ehline uyar ve sonradan gelen iyi iş yapacaklara önder olur.

Kaynaklar

[1] Müminun 57

[2] Müminun 58

[3] Müminun 59

[4] Müminun 60

[5] Müminun: 61, Kaynak: Tuhef-ül Ukul syf: 165